

Jaap van Zweden en Wagner in Hong Kong

door Hendrik Jan Hulsebosch

Zondag 21 januari 2018 waren mijn Japanse partner en ik getuige van een heel bijzonder muzikaal gebeuren: een concertante uitvoering van de *Götterdämmerung* in Hong Kong, met als dirigent Jaap van Zweden. Wij werden hierop geattendeerd door een Japanse kennis die uitvoeringen van de voorafgaande drie opera's had bezocht. Jaap van Zweden is sinds 2012 dirigent van het 'Hong Kong Philharmonic Orchestra'. Volgens genoemde kennis, die een regelmatige concertbezoeker is in Hong Kong, heeft het orkest sinds zijn komst een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De kwaliteit van de musici is aanmerkelijk verbeterd dank zij van Zweden's aanpak. De kwaliteit van het orkest komt het best tot zijn recht als van Zweden zelf dirigeert, bij gastdirigenten constateert hij in het algemeen enige terugval. En hij vertelde ook dat van Zweden heel geliefd is bij orkest zowel als publiek. Zoals waarschijnlijk bekend is van Zweden dit jaar 10 jaar dirigent in Dallas, USA. En met ingang van het seizoen 2018-2019 is hij dirigent van het 'New York Philharmonic Orchestra'. Hij blijft daarnaast aan het orkest in Hong Kong verbonden.

De internationale cast

Brünnhilde: Gun-Brit Barkmin, Duitse, geboren in de DDR. Voor ons een verrassing, bijna net zo goed als Nina Stemme in die rol in San Francisco en München. En ze zong deze rol voor het eerst! Met name in het einde van de 3e akte was ze indrukwekkend. Ze werd na afloop dan ook als enige zangeres door Jaap van Zweden gezoend. Siegfried: Daniel Brenna, Amerikaan. Een jonge zanger wiens internationale carrière in 2011 begon en inmiddels al theater ervaring heeft in de rol van Siegfried. Een goede stem, nog in ontwikkeling maar veelbelovend. Verder onder meer Hagen: Eric Halfvarson, Alberich: Peter Kálmán, Gunther: Shenyang (Chinees, een hele mooie stem), Guttrune: Amanda Majeski, Waltraute: Michelle DeYoung en Derde Norn: Jenufa Gleich (wonend in Amsterdam en lid van het Wagnergenootschap). Het kleine 'Hong Kong Philharmonic Chorus' (8) werd versterkt door het 'Bamberg Symphony Chorus' (47) en het 'State Choir Latvijs' (36). Het orkest was versterkt met 25 buitenlandse musici, voornamelijk blazers uiteraard, afkomstig van orkesten uit Berlijn, Keulen, Frankfurt, Leipzig, Londen en San Antonio (USA).

De concertante uitvoering

Deze *Götterdämmerung* was overweldigend. Jaap van Zweden had orkest, koor en zangers volledig onder controle en wist met relatief eenvoudige gebaren een perfecte dynamiek in de muziek aan te brengen. Het was ook een bijzondere ervaring om deze opera zonder toneelbeeld te horen. Je hoeft je dan alleen maar te concentreren op de muziek, waardoor Wagners rijke orkestratie volledig tot zijn recht komt. De zangers kwamen het podium

op en af zoals dat ook in de toneelregie het geval is. Wat mij persoonlijk tijdens het luisteren en kijken hielp was dat ik beelden kon oproepen van eerdere voorstellingen waarvan ik getuige was geweest. Nee, niet Audi's schitterende *Ring*, te abstract in zo'n concertzaalsituatie. Het betrof met name scènes uit de modern zakelijke encensering van Jürgen Flimm in Bayreuth, en wat de Rheintöchter betreft de recente *Ring* van Frank Castorf aldaar met hun zwembadje en Mercedes. Tenslotte wil ik nog memoreren dat het publiek bij deze *Götterdämmerung* opvallend jong was.

Noot van de redactie: Naar verwachting wordt eind 2018 een opname van dit concert op CD uitgebracht waarmee de van Zweden Ring wordt gecompleteerd.